

Samarbejde på tværs giver bedre resultat

Fremtidens sundhedsvæsen skal bygge på dialog med patienter og deres pårørende.

AF PER E. JØRGENSEN, DORTE JEPPESEN OG JETTE HOLTZMANN

Interprofessionelt samarbejde handler om at sætte patienten i centrum.

Det tager udgangspunkt i det samlede patientforløb – set fra patientens synspunkt. Mange steder har hospitaler dannet tværfaglige team, som behandler patienter med f.eks. cancer eller nyopdaget diabetes.

Men patienten vil her møde en række sundhedspersoner – både før og efter hospitalsopholdet – som har mange andre opgaver, og som derfor ikke opfatter sig som en del af netop dette team.

Set fra patientens synspunkt er alle, han eller hun møder på sin vej gennem sygdomsforløbet, medlemmer af teamet, og patienten oplever kun sit forløb som sammenhængende, hvis disse personer bidrager koordineret og konstruktivt til det samlede patientforløb.

En sådan sammenhæng kræver imidlertid, at de sundhedsprofessionelles samarbejde bygger på gensidig viden om hinandens opgaver, kompetencer og arbejdsvilkår – samtidig med at de inddrager patientens ressourcer, viden og ønsker.

Inddragelse af patientens og pårørendes viden og erfaringer er med til at skabe større sammenhæng og modvirke de fejl, der kan opstå som følge af misforståelser, når mange professioner og afdelinger er inde over det samme patientforløb.

Samtidig betyder medinddragelsen af patient og pårørende i teamet, at der skabes en bedre balance mellem de professionelle viden og den viden og de værdier, som patient og pårørende har i forhold til sygdomsforløbet.

Det overordnede formål med interprofessionelt samarbejde er således at forbedre den samlede sundhedsfaglige kvalitet – og derigennem også patientsikkerhed og patienttilfredshed. Dette kræver, at professionerne interagerer med hinanden frem for at arbejde parallelt ved siden af hinanden.

Interprofessionel læring skaber kompetenceudvikling

Én vigtig måde at fremme dette interprofessionelle samarbejde på er en øget anvendelse af interprofessionel læring. Interprofessionel læring handler om, at det sundhedsfaglige personale lærer med, af og om hinanden på en sådan måde, at de bliver bedre til at arbejde sammen.

Det er vigtigt at slå fast, at interprofessionel læring og samarbejde ikke indebærer en nedprioritering af den enkelte professions 'monopersonelle' uddannelse og opgavevaretagelse. Men interprofessionel læring og samarbejde skaber en fælles kompetenceudvikling, hvor professionernes viden og erfaringer bliver bragt i spil på andre måder end i den traditionelle tværfaglige tilgang.

Specielt i Canada er de langt fremme med at arbejde interprofessionelt. Den canadiske regering har støttet forskning og uddannelse i interprofessionel læring og samarbejde på en række universiteter og hospitaler.

Internationale studier tyder på, at interprofessionel læring og samarbejde skaber attraktive arbejdspladser med arbejdsglæde, gensidig respekt for andre faggrupper, øget patienttilfredshed og bedre patientsikkerhed.

Når man arbejder med interprofessionel læring og samarbejde, handler det bl.a. om at udfordre de professionelle roller, myter og kulturer – samtidig med at man fastholder den enkelte professions værdier og styrker. Der arbejdes med teamtræning, gruppeudviklingsprocesser, konflikter og magt. Det handler om forandringsledelse og facilitering af nye kommunikationsformer og med systematisk inddragelse af patientperspektivet.

Interprofessionel læring er og skal være en del af de sundhedsfaglige uddannelser allerede på et tidligt tidspunkt, ligesom der skal arbejdes med ledere og medarbejdere i klinisk praksis i forhold til konkrete patientforløb. På denne måde undgås det, at professionerne bliver til siloer, men i stedet bidrager til en mere sammenhængende og mindre fragmenteret praksis.

Fokus på faglig stolthed og arbejdsglæde

I Danmark gennemføres i øjeblikket en gennemgribende reform af hele sundhedsvæsenet med nye større opgaver i kommunerne og med en centralisering af hospitalsopgaverne, hvor specialer samles i færre, men større enheder og mange steder i nye, fine bygninger. Formålet er at give den bedst mulige faglige pleje og behandling.

Den faglige specialisering på hospitalerne går hånd i hånd med de nye sundhedsaftaler mellem kommuner, praktiserende læger og hospitaler, som skal sikre en bedre sammenhæng i patienternes samlede forløb. I tillæg hertil er der udarbejdet forløbsprogrammer for de store kroniske sygdomme, som også har til hensigt at koordinere den sundhedsfaglige indsats.

Papir, planer og bygninger giver næppe i sig selv øget kvalitet i behandling og pleje af syge mennesker. Spørgsmålet er, om der i tilstrækkelig grad er tænkt på, hvad det stiller af krav til uddannelse og udvikling af det personale, som skal realisere de mange ambitiøse planer.

Vi mener, at der er behov for at se på, hvordan vi kan udvikle de menneskelige ressourcer og kompetencer, have fokus på at udvikle faglig stolthed og arbejdsglæde, men også at kompetenceudvikle personalet til at samarbejde og interagere med hinanden ud fra et større helhedsperspektiv.

På Glostrup Hospital har vi etableret et formelt samarbejde med 'Center of InterProfessional Education' i Toronto, uddannet en række nøglepersoner og etableret de første projekter.

Eksempler på det sidste er oprettelse af et interprofessionelt behandlerteam på neurokirurgisk intensivt afsnit bestående af sygeplejersker, fysioterapeuter og ergoterapeuter, hvor målet er at sikre optimale rehabiliteringsforløb til vores neurokirurgiske patienter.

I Danmark generelt er der tiltagende interesse for området. Der er således ved at blive dannet et 'Dansk Selskab for Interprofessionel Læring og Samarbejde i Sundhedsvæsenet', som har stiftende generalforsamling i næste uge på Rigshospitalet.

Ambitionen må være, at interprofessionel læring og samarbejde kan være med til at klæde sundhedsvæsenets personale på, så patienterne kan høste de planlagte gevinster af den igangværende reform af vores sundhedsvæsen.

Ressource: <http://politiken.dk/debat/analyse/article927754.ece>

Offentliggjort: Mar 19, 2010 7:49 AM

© POLITIKEN.dk